

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Na osnovu člana 111. stav (3) i 112. stav. (3) Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 104/16) i člana 12. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98, 36/99, 33/04, 92/13 i 6/17), Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, na 545. sjednici održanoj dana 23.11.2017. godine, donijela je

Pravilnik o načinu vršenja nadzora nad društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Opće odredbe

**Član 1.
(predmet pravilnika)**

Ovima pravilnikom uređuje se način vršenja nadzora nad društvom za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom (u daljem tekstu: društvo za upravljanje), postupak izricanja mjera, kao i druga ovlaštenja Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) i druge aktivnosti koje društvo za upravljanje treba da sprovede na osnovu naloga za otklanjanje nepravilnosti.

**Član 2.
(postupanje Komisije)**

Komisija u vršenju nadzora primjenjuje odredbe Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98 i 48/99), ovog pravilnika i Pravilnika o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, broj 23/05), ukoliko ovim pravilnikom nije drugačije određeno.

**Član 3.
(stručna lica)**

(1) Nadzor Komisije vrše stručna lica zaposlenici u Komisiji (u daljem tekstu: ovlašteno sužbeno lice).

(2) Izuzetno iz stava 1. ovog člana, za određene stručne poslove u nadzoru (ekspertize, ispitivanja i sl.) može se ovlastiti društvo, ustanova ili drugo lice, ako su za obavljanje tih poslova potrebna posebna znanja ili primjena naučnih metoda.

Način vršenja nadzora

Član 4. (vrste nadzora)

- (1) Nadzor iz člana 1. ovog pravilnika Komisija vrši kroz posredan i neposredan nadzor.
- (2) Posredni nadzor iz stava (1) ovog člana vrši se prikupljanjem, praćenjem, provjeravanjem i analizom izvještaja i druge dokumentacije koju društvo za upravljanje dostavlja Komisiji na osnovu Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 104/16 - u daljem tekstu: Zakon) i propisa Komisije, kontinuiranim praćenjem drugih podataka o poslovanju društva za upravljanje i dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: fond) kojima Komisija raspolaže, kao i održavanjem sastanaka sa upravom društva za upravljanje, drugim odgovornim osobama društva za upravljanje, internim i eksternim revizorima, a po potrebi i sa drugim zaposlenicima društva za upravljanje.
- (3) Neposredni nadzor iz stava (1) ovog člana vrši se u prostorijama društva za upravljanje i to uvidom u poslovne knjige, pomoćne i druge evidencije i obračune, izvještaje koje društvo za upravljanje sastavlja, interne odluke, pravilnike i akte poslovne politike i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje, koji su u papirnom obliku ili u obliku elektronskog zapisa, te uzimanjem izjava od odgovornih lica i drugih zaposlenika društva za upravljanje.

Član 5. (ovlaštenje za nadzor)

- (1) Neposredni nadzor vrše ovlaštena lica zaposlenici Komisije koje za to pismeno ovlasti predsjednik Komisije.
- (2) U ovlaštenju iz stava 1. ovog člana navodi se društvo kod koga se vrši neposredni nadzor, predmet nadzora i vrijeme vršenja nadzora, a u toku nadzora ovo obavještenje se može dopuniti, odnosno izmijeniti.

Član 6. (zapisnik)

- (1) O izvršenom neposrednom nadzoru obavezno se sačinjava zapisnik, na koji društvo za upravljanje ima pravo prigovora u roku od osam dana od dana uručenja istog, koji se cijeni u daljem vođenju postupka.
- (2) Zapisnik sadrži elemente određene zakonom kojim se uređuje upravni postupak, a naročito: datum sačinjavanja zapisnika, predmet nadzora i značajne podatke koji se odnose na taj predmet, nalaz o utvrđenom činjeničnom stanju i potpis lica koje je sačinilo zapisnik.

Član 7. (obaveze društva)

- (1) Društvo za upravljanje kod koga se vrši neposredni nadzor dužno je da ovlaštenim licima omogućiti nesmetano vršenje nadzora i da sarađuje sa njima.

(2) Društvo za upravljanje je dužno da ovlaštenim licima, radi vršenja neposrednog nadzora, stavi na uvid opće akte, poslovne knjige, izvode sa računa i drugu dokumentaciju koju ovlaštena lica budu zahtijevala, u pismenoj ili elektronskoj formi, kao i da im, radi vršenja nadzora informacionog sistema, stavi na uvid detaljnu tehničku dokumentaciju i omogući adekvatan pristup bazama podataka, programskim rješenjima koja društvo za upravljanje koristi i drugim resursima informacijskog sistema.

Član 8. **(ovlaštenja)**

(1) Kod vršenja neposrednog nadzora ovlaštena lica mogu da:

- a) zahtijevaju da im se stavi na raspolaganje zasebna prostorija za obavljanje nadzora;
- b) pristupe svim organizacionim dijelovima i prostorijama društva za upravljanje, uz poštovanje sigurnosnih procedura;
- c) zahtijevaju da im se osiguraju kopije dokumenta koja su u vezi sa predmetom nadzora;
- d) neposredno komuniciraju s članovima uprave društva za upravljanje i zaposlenicima u društvu za upravljanje radi dobijanja neophodnih pojašnjenja i izjava.

(2) Društvo za upravljanje je dužno da ovlaštenim licima, na njihov zahtjev, pruži neophodnu tehničku podršku u kontroli knjiga, odnosno dokumentacije koji se vode u elektronskom obliku.

(3) Neposredni nadzor ovlaštena lica vrše radnim danom, u toku radnog vremena, a kada je to neophodno zbog obima i prirode nadzora mogu je vršiti i van radnog vremena, u kojem slučaju je društvo za upravljanje dužno da im osigura sve uslove za vršenje nadzora.

Član 9. **(onemogućavanje nadzora)**

Smatra se da društvo za upravljanje nije omogućilo vršenje nadzora ako ne postupi u skladu sa članom 8. ovog pravilnika, kao i u sljedećim slučajevima:

- a) ako u određenom roku nije dostavilo sve tražene podatke ili dokaze, a naročito podatke kojima je dužno da raspolaže prema zakonu i drugom propisu ili pravilima struke;
- b) ako namjerno ili grubom nepažnjom dostavi podatke koji nisu tačni;
- c) ako ovlaštenim licima ne osigura neophodne uslove za vršenje nadzora, odnosno ne osigura da ih u toku nadzora ne ometaju zaposleni u društvu za upravljanje ili druga lica;
- d) ako ne dostavi dva uzastopna izvještaja koje je dužno da periodično dostavlja u skladu sa zakonom ili drugim propisom i ako ni na ponovljeni zahtjev Komisije u za to određenom roku ne dostavi tražene izvještaje ili podatke, odnosno ako učestalo dostavlja netačne i nepotpune podatke u tim izvještajima.

Član 10. **(okončanje postupka nadzora)**

Komisija okončava postupak nadzora ukoliko nisu utvrđene nepravilnosti ili su nepravilnosti takvog značaja da nije potrebno preduzimanje mjera za koje je ovlaštena.

Mjere

Član 11. (izricanje mjera)

Ako društvo za upravljanje u propisanom roku ne uloži prigovor na zapisnik ili je prigovor neosnovan a u nadzoru su utvrđene nezakonitosti odnosno nepravilnosti, Komisija izriče jednu od mjera predviđenih članom 112. stav (1) Zakona.

Član 12. (pismena opomena)

(1) Pismena opomena izriče se društvu za upravljanje zbog manje značajnih nepravilnosti učinjenih u njegovom poslovanju, odnosno nepravilnosti čija je priroda takva da bitno i neposredno ne utiču na poslovanje društva za upravljanje, odnosno fonda kojim to društvo upravlja.

(2) Ako pismena opomena iz stava (1) ovog člana sadrži nalog i rok do kojeg je društvo za upravljanje dužno da Komisiju obavijesti o aktivnostima koje je preduzelo radi otklanjanja nepravilnosti, to obavještenje treba da sadrži izvještaj o otklonjenim nepravilnostima sa priloženim dokazima.

(3) Komisija će okončati postupak nadzora nad društvom za upravljanje kome je izrekla pismenu opomenu kad utvrdi da su, u roku određenom u pismenoj opomeni, utvrđene nepravilnosti otklonjene, odnosno u velikoj mjeri otklonjene, a ako nisu otklonjene, izreći će tom društvu za upravljanje novu odgovarajuću mjeru.

Član 13. (nalog za otklanjanje nepravilnosti)

(1) Pored slučajeva predviđenih Zakonom Komisija nalaže društvu za upravljanje da u određenom roku sprovede jednu ili više aktivnosti, odnosno da preduzme ili obustavi druge aktivnosti u zavisnosti od utvrđene nepravilnosti, odnosno nezakonitosti ili nepridržavanja pravila o upravljanju rizicima u poslovanju društva za upravljanje, kao što je aktivnost da:

- a) poveća iznos kapitala;
- b) smanji stepen izloženosti rizicima imovine fonda;
- c) angažira nezavisnu stručno lice za sagledavanje i predlaganje unapređenja poslovanja u oblasti u kojoj su utvrđene nepravilnosti;
- d) objavi ispravku oglasa;

- e) objavi ispravku u obračunu naknada, investicijskih jedinica, vrijednosti imovine fonda, odnosno prinosa;
 - f) utvrdi umanjenje vrijednosti imovine fonda do kojeg je došlo usljed nesavjesnog postupanja društva za upravljanje, i to umanjenje pokrije iz svojih sredstava;
 - g) pojača kontrolu nad vršenjem poslova i aktivnosti koje je povjerilo drugom licu u skladu sa Zakonom;
 - h) učestvuje u radu skupštine dioničara dioničkih društava koja su emitenti dionica koje se nalaze u imovini fonda.
- (2) Ako društvo za upravljanje u toku trajanja roka određenog nalogom podnese zahtjev za produženje tog roka, Komisija ga može produžiti ako ocijeni da za to postoje opravdani razlozi.
- (3) Društvo za upravljanje je dužno da, poslije isteka rokova utvrđenih nalogom, Komisiji dostavi izvještaj o otklonjenim nepravilnostima sa priloženim dokazima.
- (4) Ako Komisija utvrdi da je društvo za upravljanje izvršilo nalog ili da su nepravilnosti na osnovu kojih je izrečena mjera otklonjene u toj mjeri da su preostale samo manje značajne nepravilnosti, okončaće se postupak nadzora nad društvom za upravljanje, a ako nisu preduzeće prema tom društvu za upravljanje novu odgovarajuću mjeru.

Član 14. **(novi nadzor)**

- (1) Ako na osnovu novih podataka o poslovanju društva za upravljanje kojima raspolaže, ocijeni da je društvo za upravljanje kome je već izrečena mjera učinilo nove nepravilnosti, odnosno nezaklonitosti ili da se ne pridržava pravila o upravljanju rizicima, odnosno ne postupa po izrečenim mjerama, Komisija može odmah izvršiti novi nadzor nad tim društvom za upravljanje ili mu izreći novu odgovarajuću mjeru.
- (2) Ako Komisija odluči da izvrši novi nadzor nad društvom za upravljanje u skladu sa stavom 1. ovog člana, obustavit će tekući nadzor istovremeno sa pokretanjem novog postupka nadzora ili istovremeno sa izricanjem mjere, a na osnovu nalaza sprovedenog novog nadzora.

Član 15. **(ukidanje saglasnosti na imenovanje)**

Komisija izriče mjeru ukidanje saglasnosti na imenovanje člana uprave društva za upravljanje u slučaju težih povreda Zakona i propisa Komisije.

Član 16. **(oduzimanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje fondom)**

Komisija oduzima dozvolu za rad i dozvolu za upravljanje fondom društvu za upravljanje u slučajevima najtežih povreda Zakona i propisa Komisije.

Prelazne i završne odredbe

Član 17. **(banka depozitar i druga pravna lica)**

(1) Komisija vrši nadzor i nad bankom depozitarom, odnosno nad poslovima koje ova banka obavlja u skladu sa Zakonom i propisima Komisije, i to na način određen Zakonom i ovim pravilnikom.

(2) Pri vršenju nadzora, Komisija ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju pravnih lica koja su povezana lica sa društvom za upravljanje nad kojim se vrši nadzor-upravljanjem, kapitalom ili na drugi način, radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje ili rezultati poslovanja jednog lica mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica (dioničari društva za upravljanje, lica kojima je društvo za upravljanje povjerilo obavljanje određenih poslova, posrednici društva za upravljanje, kao i lica koja su na drugi način povezana sa društvom za upravljanje u skladu sa Zakonom), u kojem slučaju Komisija postupa na način određen Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 18.
(stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: 01- 02- 2475/17
Sarajevo, 23. novembar 2017. godine.

Predsjednik
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine

mr. Hasan Čelam